

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Design 2

Tema: Ansvarsfull design och etiska överväganden

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse för ansvarsfull design och de etiska överväganden som påverkar designprocessen. Provets fokus ligger på hållbarhet, socialt ansvar och hur design kan användas som ett verktyg för positiv förändring.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska fokusera på ansvarsfull design och de etiska överväganden som påverkar designprocessen. Eleverna ska lära sig om hållbarhet, socialt ansvar och hur designers kan göra medvetna val som påverkar både samhälle och miljö. Det ska också diskuteras hur design kan användas som ett verktyg för positiv förändring.

Kunskapskrav

Eleven kan redogöra för de etiska aspekterna av design och diskutera hur ansvarsfull design kan implementeras i olika projekt. Eleven kan också formulera idéer för hållbar och socialt ansvarig design och resonera kring sitt ansvar som designer.

Prov

Faktafrågor

1. Vad innebär ansvarsfull design?
 - A) Att skapa produkter utan att tänka på konsekvenser.
 - B) Att skapa produkter för maximal vinst.
 - C) Att skapa produkter med beaktande av miljö och sociala effekter.
 - D) Att skapa produkter snabbt.

Rätt svar: C

2. Vilken av följande är en aspekt av hållbarhet i design?
 - A) Användning av icke-förnybara resurser.
 - B) Val av hållbara material med låg miljöpåverkan.
 - C) Fokus på kort livslängd för produkter.

D) Ökad användning av plast.

Rätt svar: B

3. Vilka är några etiska överväganden som en designer bör ha i åtanke?

A) Maximera vinst samtidigt som man ignorerar miljöpåverkan.

B) Social rättvisa och respekt för kulturella värden.

C) Göra ljudliga och distraherande produkter.

D) Fokusera på skönhet framför funktion.

Rätt svar: B

4. Hur kan design användas som ett verktyg för positiv förändring?

A) Genom att skapa onödiga produkter.

B) Genom att ignorera användarnas behov.

C) Genom att adressera sociala frågor och behov i samhället.

D) Genom att enbart tänka på estetiska aspekter.

Rätt svar: C

5. Vilken metod kan användas för att analysera livscykeln av en produkt?

A) Enbart fokusera på slutprodukten.

B) Livscykelanalys (LCA).

C) Endast marknadsanalys.

D) Fokusera på reklam.

Rätt svar: B

6. Vad är en viktig aspekt av socialt ansvar i design?

A) Att enbart beakta vinstmaximering.

B) Att skapa produkter till lägsta möjliga kostnad.

C) Att förstå och ta hänsyn till användarnas behov.

D) Att ignorera feedback från användare.

Rätt svar: C

7. Vilket av följande är ett exempel på hållbar produktion?

A) Användning av miljöfarliga kemikalier.

B) Återvinning av material.

C) Engångsprodukter.

D) Användning av energikrävande processer.

Rätt svar: B

8. Vad kan designers göra för att främja social inkludering?

A) Designa produkter utan användartester.

B) Skapa produkter som tillgodoser olika samhällsgruppers behov.

C) Ignorera kulturella skillnader.

D) Fokusera på en specifik demografi.

Rätt svar: B

9. Vad syftar livscykelanalys till?

A) Enbart att se till produktens försäljning.

B) Att bedöma miljöpåverkan under hela produktens livstid.

C) Att fokusera på produktens estetik.

D) Att förbise miljökonsekvenser.

Rätt svar: B

10. Vilken roll har feedback från användare i designprocessen?

- A) Ingen roll överhuvudtaget.
- B) En möjlighet att förbättra produkter genom användares erfarenheter.
- C) Endast en form av marknadsföring.
- D) Enbart irrelevant information.

Rätt svar: B

11. Hur bör en designer tänka kring materialval?

- A) Enbart välja dyra material.
- B) Välja material med låg miljöpåverkan och hög hållbarhet.
- C) Välja det första materialet som dyker upp.
- D) Ignorera krav på hållbarhet.

Rätt svar: B

12. Vad innebär social rättvisa i design?

- A) Att skapa produkter för enbart en viss grupp.
- B) Att beakta alla samhällsgruppers behov och rättigheter.
- C) Att fokusera på högsta möjliga vinst.
- D) Att endast tänka på estetiska aspekter.

Rätt svar: B

13. Vilket av följande är inte en del av etiska överväganden?

- A) Ansvar för produktens livscykel.
- B) Att fokusera på säljbarhet.
- C) Socialt ansvar.
- D) Hållbarhet.

Rätt svar: B

14. Vad kan ett designkoncept innehålla för att vara ansvarsfullt?

- A) Endast en estetisk vision utan vidare överväganden.
- B) Referenser till hållbarhetsaspekter och etiska överväganden.
- C) Fokus på kortsiktig försäljning.
- D) Ingen användartestning.

Rätt svar: B

Resonerande frågor

1. Diskutera hur du skulle implementera hållbara materialval i ett designprojekt.
Syftet är att ge eleverna möjlighet att visa djupgående kunskap om materialval och deras påverkan på hållbarhet.
2. Beskriv en situation där du har behövt ta hänsyn till etiska överväganden i en design.
Detta ger eleverna chans att koppla teori till praktisk tillämpning och visa insikter i etiska dilemman.
3. Resonera kring vikten av social rättvisa inom design och ge exempel på hur du kan arbeta för denna.
Här ges möjlighet att diskutera bredare samhällsperspektiv och egna värderingar kring design.
4. Hur anser du att designers kan påverka samhället genom sina val?

Frågan uppmuntrar till kritiskt tänkande om designens roll i samhällsutveckling.

5. Ge exempel på hur en produkt som du designar kan bidra till en mer hållbar framtid.
Eleverna får här visa kreativitet samt förståelse för hur design kan ha en positiv påverkan.
6. Vilka metoder skulle du använda för att involvera användarna i designprocessen?
Detta gör det möjligt för eleverna att visa sina kunskaper om användarcentrerad design.
7. Diskutera de utmaningar och möjligheter som finns med att integrera hållbarhet i design.
Här får eleverna reflektera över balansen mellan hållbarhet och andra designkrav.
8. Hur skulle du mäta framgången för ett designprojekt som fokuserar på ansvar och etik?
Denna fråga ger eleverna möjlighet att visa förståelse för utvärdering och feedback inom design.

Bedömning

Faktafrågor: Varje korrekt svar ger 1 poäng, totalt 15 poäng möjliga.

Resonerande frågor: Varje fråga ger 2 poäng. Totalt 16 poäng möjliga.

För betyg E krävs totalt 8 poäng, för C krävs 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor) och för A krävs 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Prov](#)